

NOVI ELEKTROHEMIJSKI SINTETISANI BIOMATERIJALI ZA BIOMEDICINSKU PRIMENU

Vesna Mišković-Stanković

Tehnološko-metallurški fakultet Univerziteta u Beogradu

Novi biomaterijali u farmaceutskoj industriji, Privredna komora Srbije,
Zoom platforma, 24. mart 2022.

IMPLANTATI MEKIH TKIVA I OBLOGE ZA RANE

- **I. Biomaterijali za implantate mekih tkiva (rožnjača, krvni sudovi, jetra, hrskavica) i obloge za rane (opekotine)**
- ✓ Satav: polimerni kompozitni hidrogelovi alginata, polivinil-pirolidona (PVP), polivinil-alkohola (PVA), hitozana (CS), sa grafenom (Gr) i nanočestičnim srebrom (Ag)
- ✓ Zahtevi: da budu biokompatibilni, bioinertni, netoksični, antimikrobni, hidrofilni i da lako bubre
- ✓ Elektrohemski sintetisani i testirani hidrogelovi na TMF-u:
  - 1. Ag/alginat**
  - 2. Ag/PVP**
  - 3. Ag/PVA**
  - 4. Ag/PVA/Gr**
  - 5. Ag/PVA/CS**
  - 6. Ag/PVA/CS/Gr**

IMPLANTATI KOŠTANOG TKIVA

- **II. Biomaterijali za implantate koštanog tkiva (kukovi, kolena)**
- ✓ Sastav: biokeramičke kompozitne prevlake hidroksiapatita (HAP) i polimera (lignin, hitozan) sa grafenom i antimikrobnim agensom (nanočestično srebro, gentamicin) na površini titana
- ✓ Zahtevi: da budu biokompatibilni, bioaktivni, netoksični, antimikrobni, osteokonduktivni
- ✓ Elektrohemski sintetisane i testirane prevlake na TMF-u:
  - 1. Ag/HAP**
  - 2. Ag/HAP/Lig**
  - 3. Ag/HAP/Gr**
  - 4. HAP/CS/Gent**
  - 5. HAP/CS/Gr/Gent**

ELEKTROHEMIJSKI POSTUPCI ZA SINTEZU BIOMATERIJALA

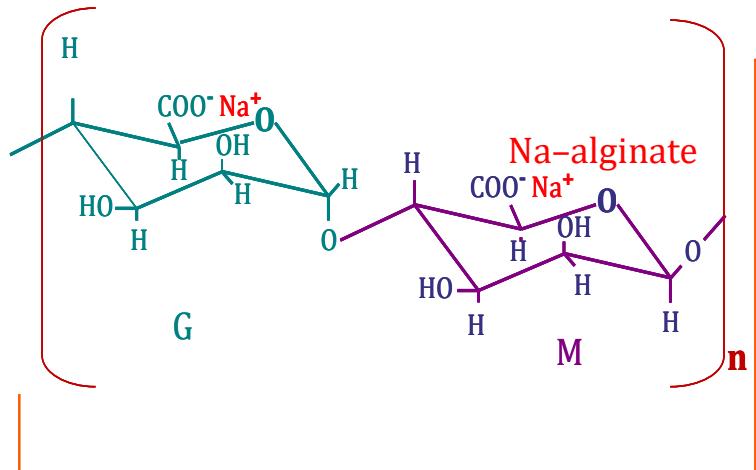
- **Prednosti elektrohemijskih postupaka za sintezu biomaterijala za biomedicinske primene**
  - ✓ Čist postupak sinteze usled odsustva bilo koje toksične supstance kao redukcionog sredstva, koristi se samo električna struja
- $$\text{Ag}^+ + n e^- \rightarrow (\text{Ag})_n$$
- ✓ Čist proizvod koji se sastoji samo od komponenata koje su odobrene za medicinsku upotrebu
  - ✓ Precizna kontrola sastava, morfologije, mase i debljine biomaterijala promenom jačine struje, primjenjenog napona i vremena
  - ✓ Sinteza se odvija na sobnoj temperaturi u jednom stupnju
  - ✓ Mogućnost taloženja prevlake uniformne debljine u šuplinama metalnog supstrata složenih geometrijskih formi (kukovi, kolena)

I. ANTIBAKTERIJSKI POLIMERNI HIDROGELOVI ZA OBLOGE ZA RANE I IMPLANTATE MEKIH TKIVA

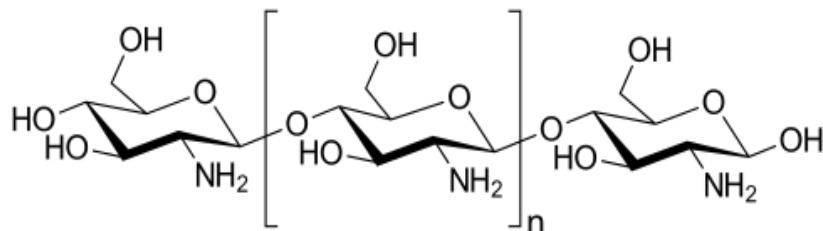
HIDROGEL - HEMIJSKI SASTAV

➤ Polimeri

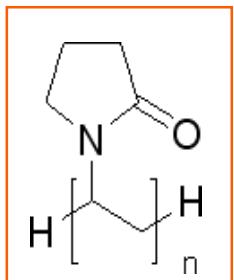
✓ Alginati

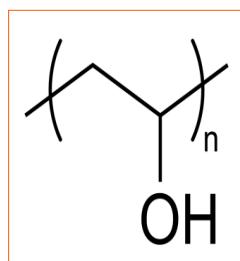
✓ Hitozan (CS)

✓ PVP

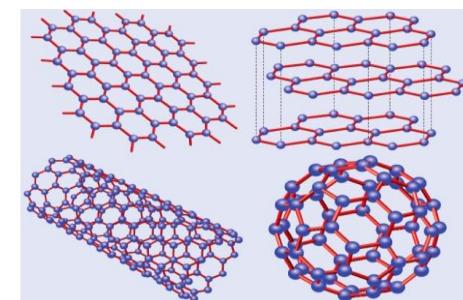

✓ PVA

➤ Ag nanočestice (AgNPs)

➤ Graphene (Gr)

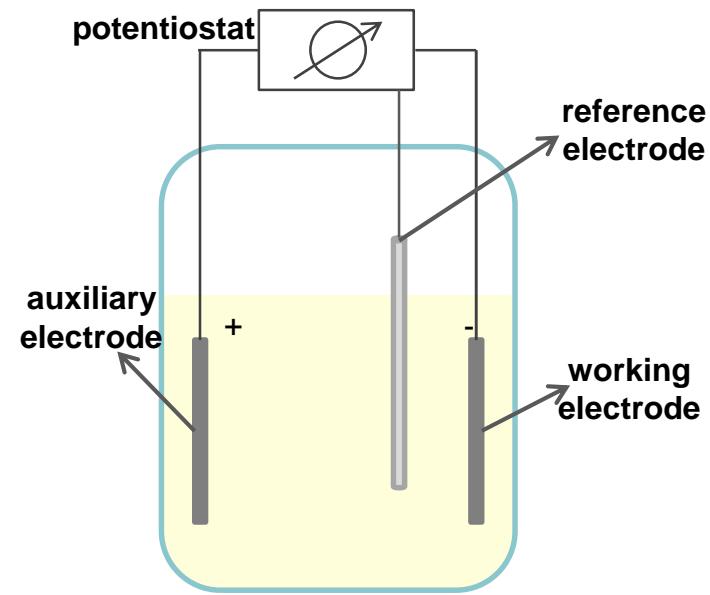
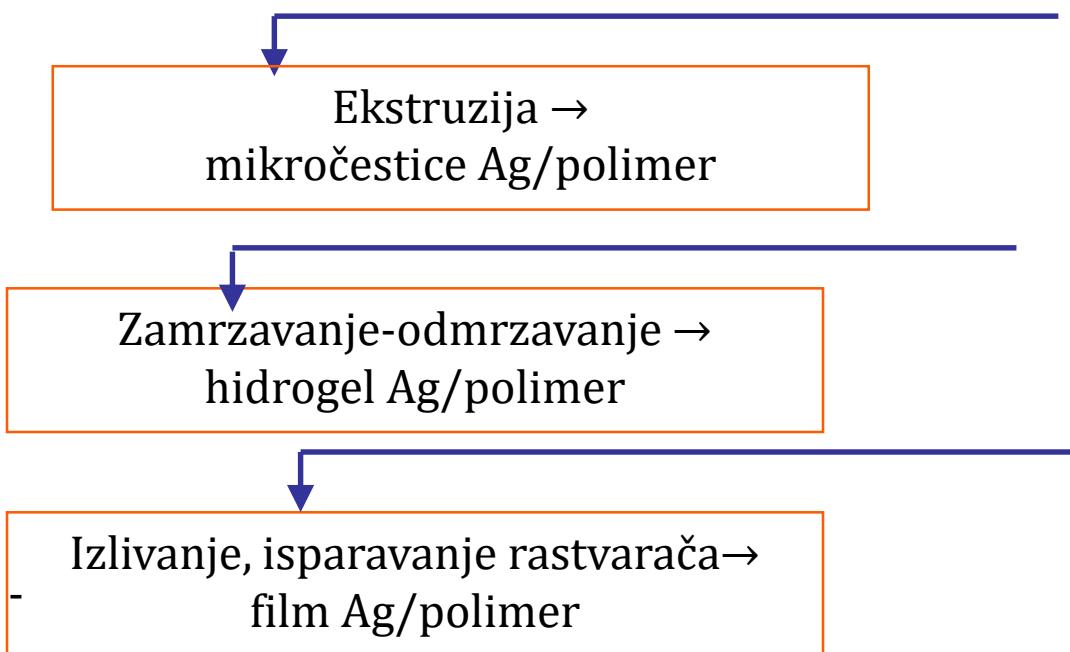
HIDROGEL - ELEKTROHEMIJSKA SINTEZA

➤ I. Elektrohemija sinteza AgNPs u rastvoru

- ✓ AgNO_3
- ✓ 0.1 M KNO_3
- ✓ Rastvor polimera

$$j = \text{const}$$

- ✓ Koloidni rastvor Ag/polimer
(Ag/alginat, Ag/PVA, Ag/PVA/Gr)

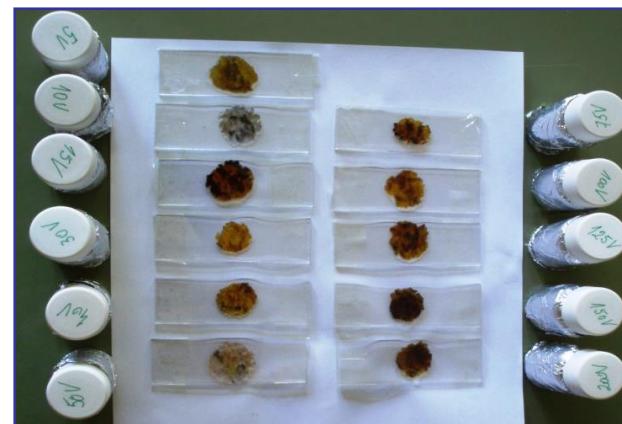
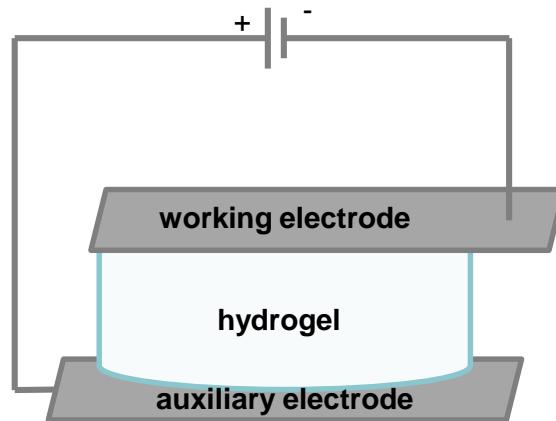
HIDROGEL - ELEKTROHEMIJSKA SINTEZA

➤ II. Elektrohemija sinteza AgNPs u polimernom hidrogelu

Hidrogel polimera
(PVP, PVA, PVA/Gr,
PVA/CHI,
PVA/CHI/Gr)

bubrenje $\xrightarrow{\text{AgNO}_3}$ elektrohemija redukcija Ag^+ iona u hidrogelu, $U = \text{const}$

Hidrogel Ag/polimer (Ag/PVP, Ag/PVA, Ag/PVA/Gr, Ag/PVA/CHI,
Ag/PVA/CHI/Gr)

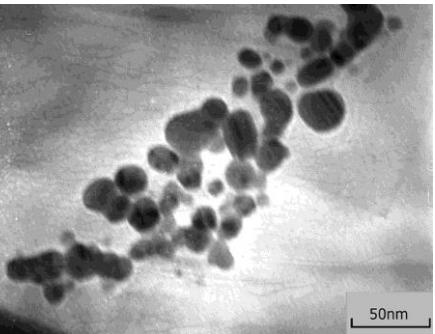

Compos. B-Eng. 140 (2018) 99-107.
Compos. B-Eng. 104 (2016) 26-34.
Corrosion 73 (2017) 1437-1447.

J. Ind. Eng. Chem. 77 (2019) 83-96.
Compos. B-Eng. 154 (2018) 175-185.
Eur. Polym. J. 121 (2019) 109257.

HIDROGEL

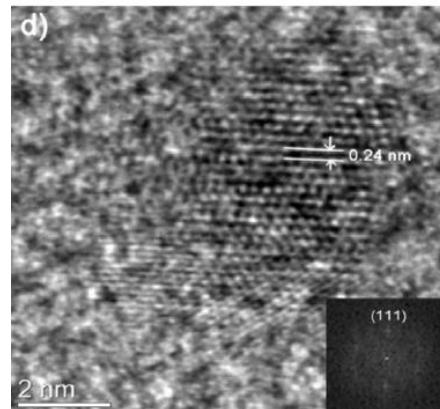
➤ TEM

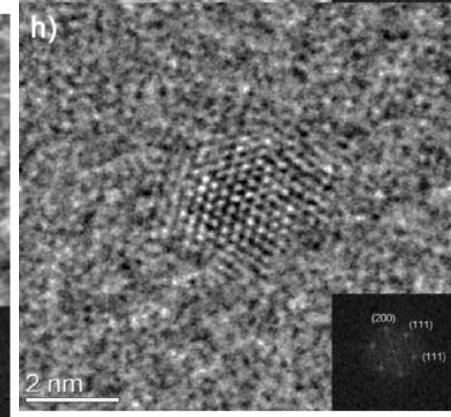
Ag/alginat
koloidni rastvor

Ag/PVA/Gr
koloidni rastvor

Ag/PVA/0.1 CS/Gr
hidrogel

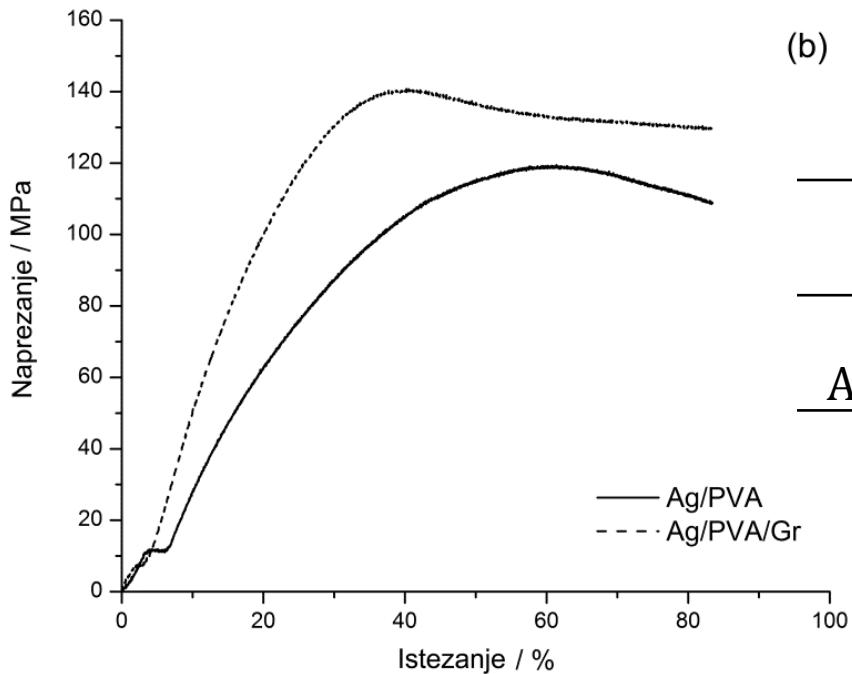
Ag/PVA/0.5 CS/Gr
hidrogel

✓ Sferni oblik AgNPs u rastvoru i hidrogelu, veličina 2 – 30 nm

Mater. Chem. Phys. 133 (2012) 182-189.
Compos. B-Eng. 85 (2016) 102-112 .
J. Ind. Eng. Chem. 77 (2019) 83-96.

HIDROGEL

► MEHANIČKA SVOJSTVA

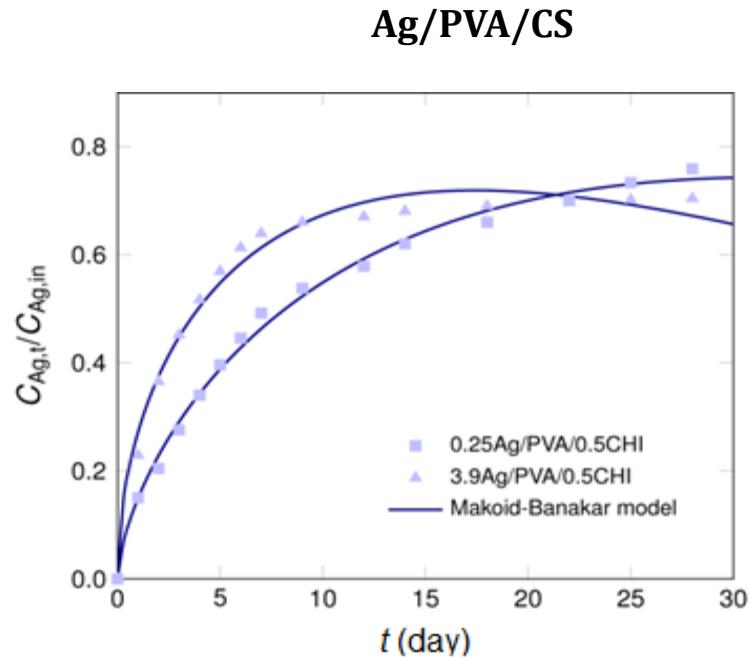
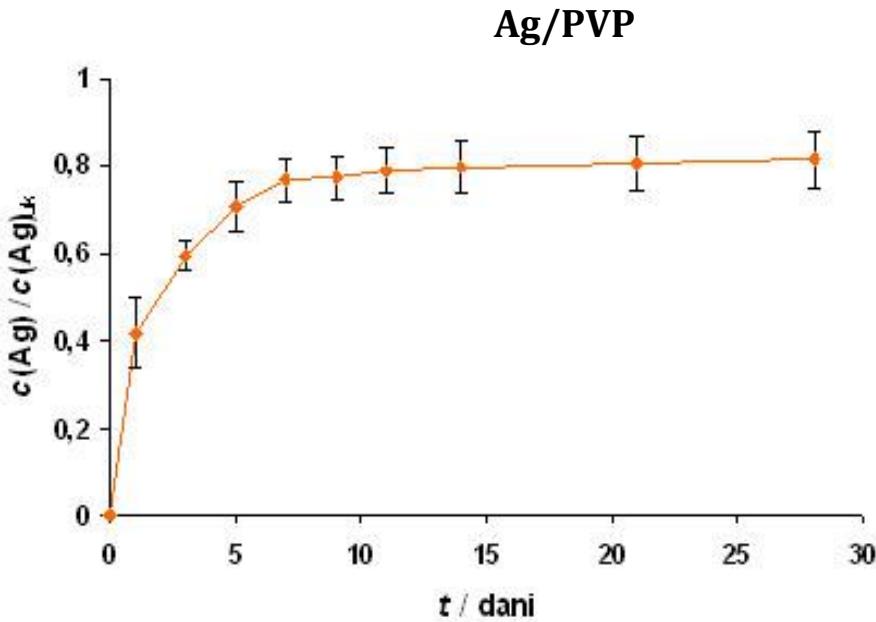

	Zatezna čvrstoća (MPa)	Jungov modul (GPa)
Ag/PVA	121,2 ± 2,5	0,309 ± 0,059
Ag/PVA/Gr	141,1 ± 0,4	0,701 ± 0,039

- ✓ Veća zatezna čvrstoća i veći Jungovog modul elastičnosti Ag/PVA/Gr → Gr poboljšava mehanička svojstva

HIDROGEL - OTPUŠTANJE SREBRA

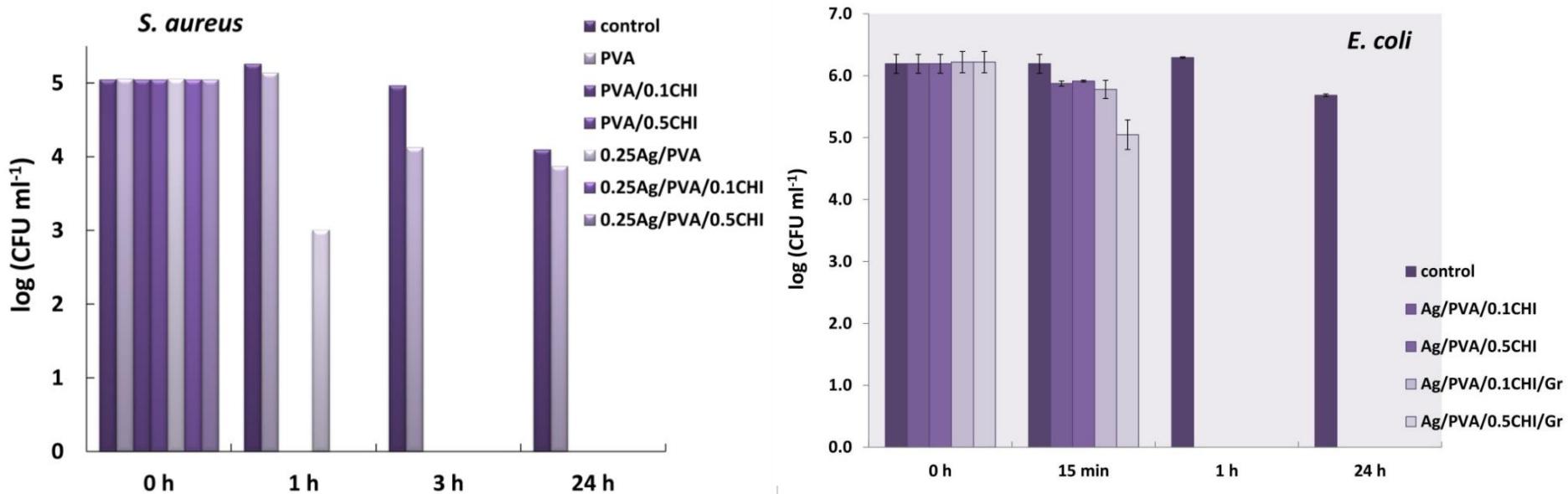
➤ AAS – SBF, 37°C

- ✓ Naglo otpuštanje srebra u početnom periodu – prevencija formiranja biofilma

HIDROGEL - ANTIBAKTERIJSKA AKTIVNOST

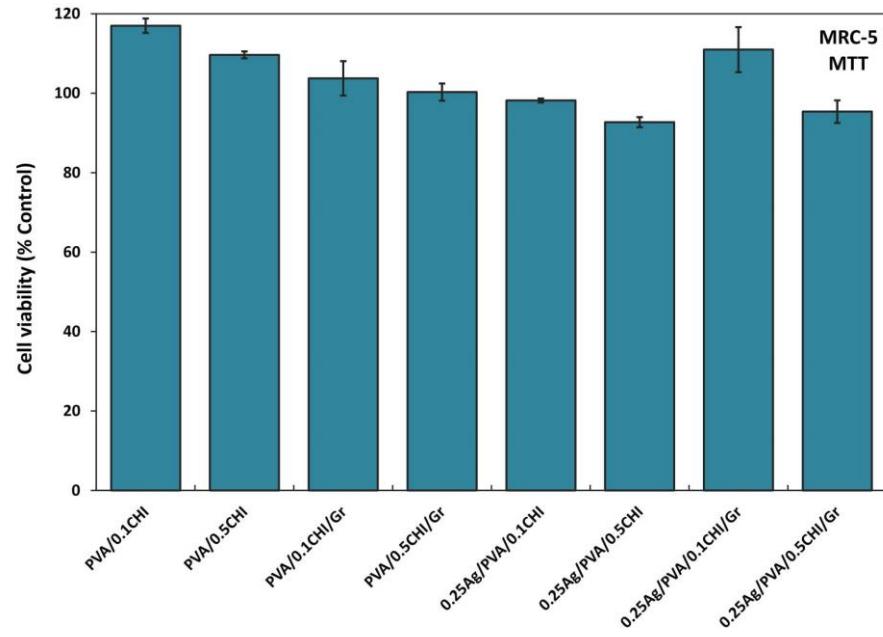
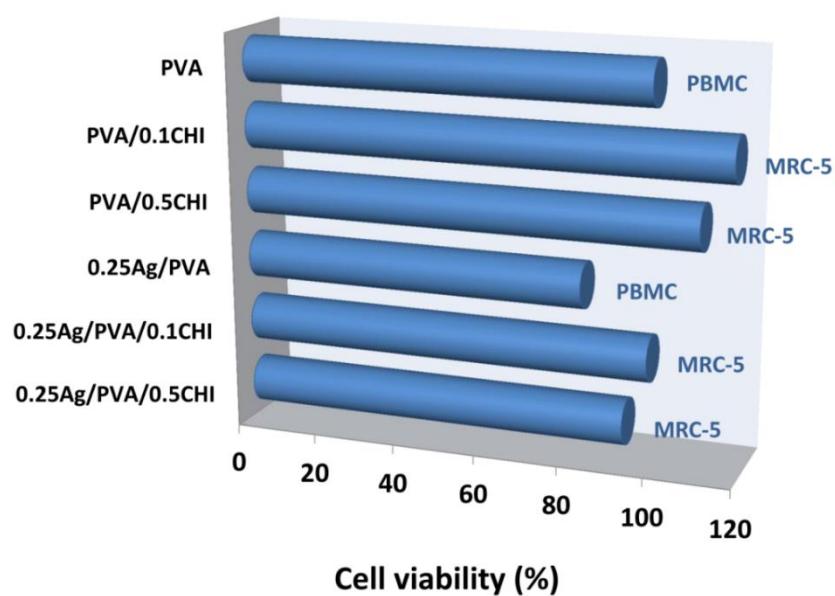
➤ Test u suspenziji

✓ *S. Aureus i E.coli* – potpuna redukcija bakterija već posle 1 h, jak baktericidni efekat Ag/PVA, Ag/PVA/CS i Ag/PVA/CS/Gr hidrogela

HIDROGEL - CITOTOKSIČNOST

➤ MTT test

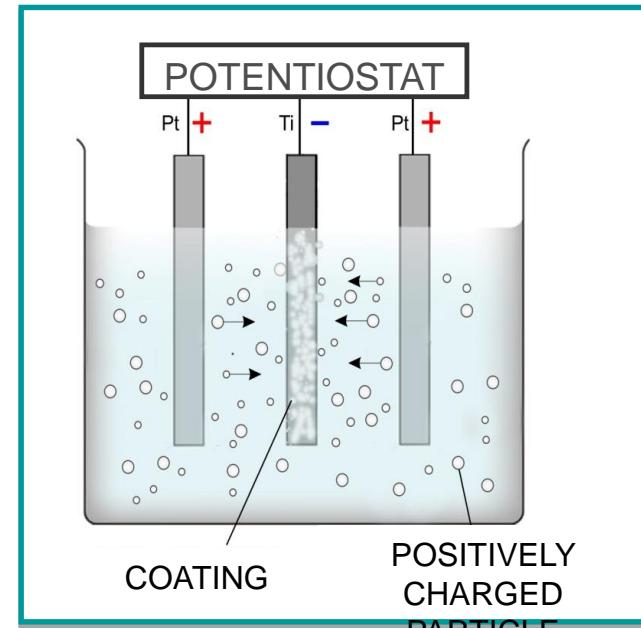
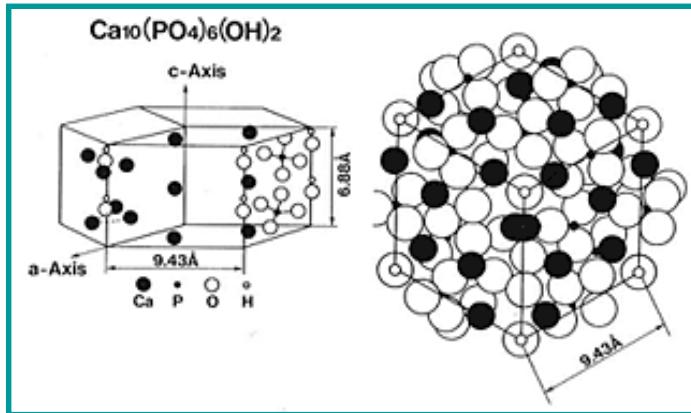

- ✓ Necitotoksični, biokompatibilni Ag/PVA, Ag/PVA/CS i Ag/PVA/CS/Gr hidrogelovi prema humanim mononuklearnim ćelijama periferne krvi (PBMC) i humanim fibroblastima pluća (MRC-5)

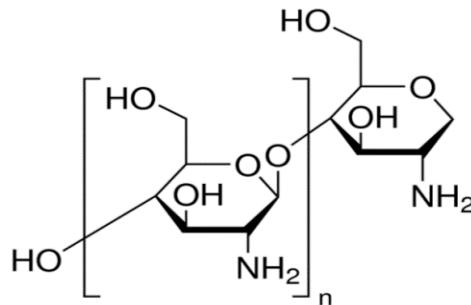
II. ANTIBAKTERIJSKE BIOKERAMIČKE PREVLAKE NA TITANU ZA IMPLANTATE KOŠTANOOG TKIVA

PREVLAKE – ELEKTROFORETSKO TALOŽENJE

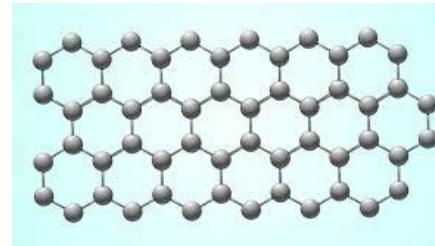
✓ Hidroksiapatit (HAP)

✓ Hitozan (CS)

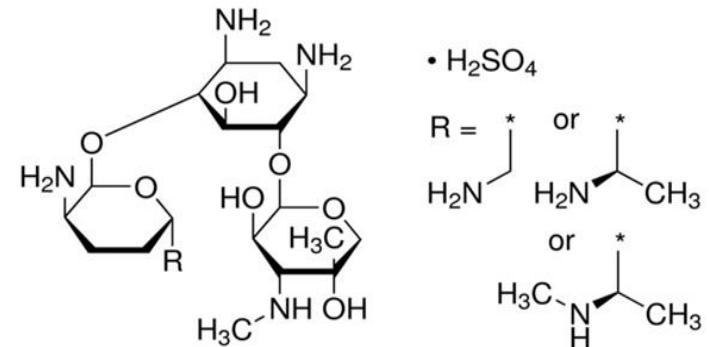

✓ Graphene (Gr)

✓ Silver (Ag)

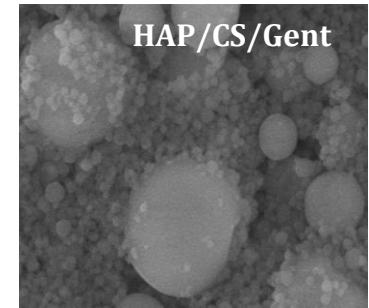
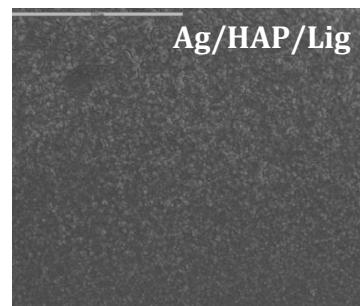
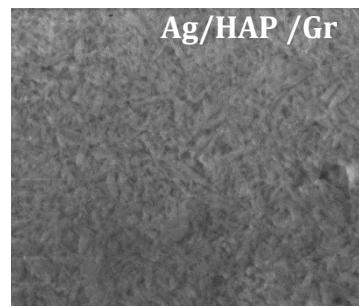
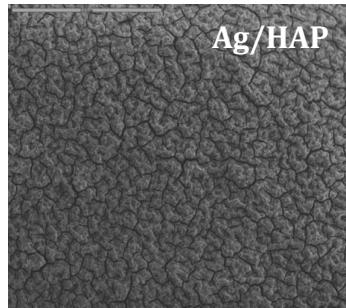
✓ Gentamicin (Gent)

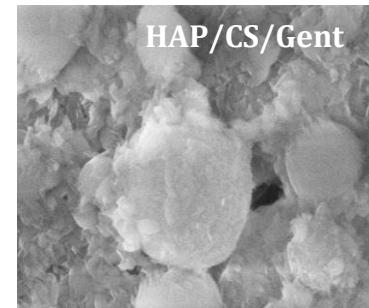
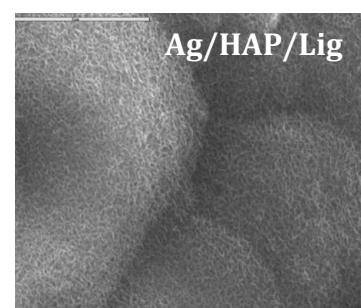
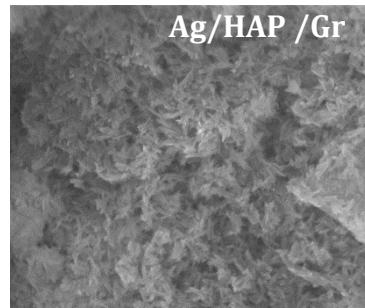
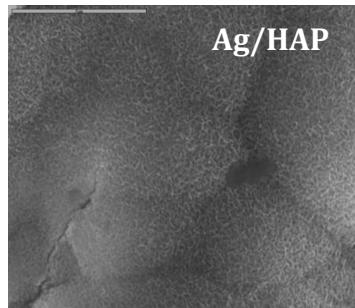
PREVLAKE - BIOAKTIVNOST

- FE-SEM – biomimetički rast (SBF, 37°C, 7 dana)

Pre SBF

Posle SBF

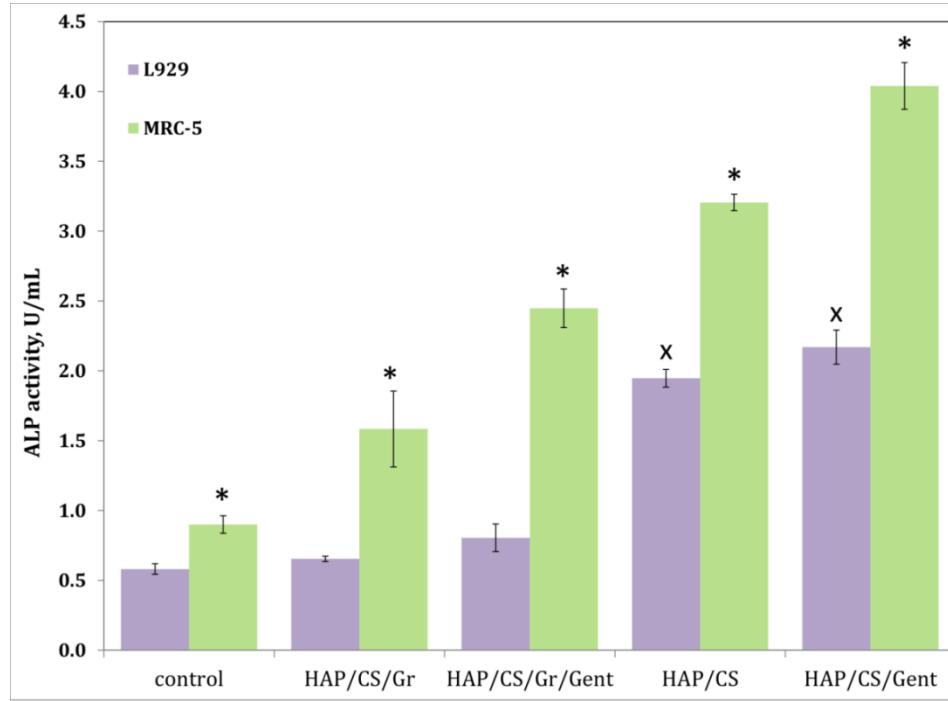
✓ Biomimetički rast nove HAP faze (mineralizacija)

Prog. Org. Coat. 83 (2015) 1-10.

J. Phys. Chem. B 117 (2013) 1633-1643.

ACS Omega 5 (2020) 15433-15445.

➤ ALP (alkalna fosfataza) – biohemski marker za rast osteoblasta

- ✓ Značajno povećanje ALP za MRC-5 (humani fibroblasti pluća) i L929 (mišiji fibroblasti) u prisustvu HAP/CS/Gent i HAP/CS/Gr/Gent prevlaka

► MEHANIČKA SVOJSTVA

Mehnička svojstva

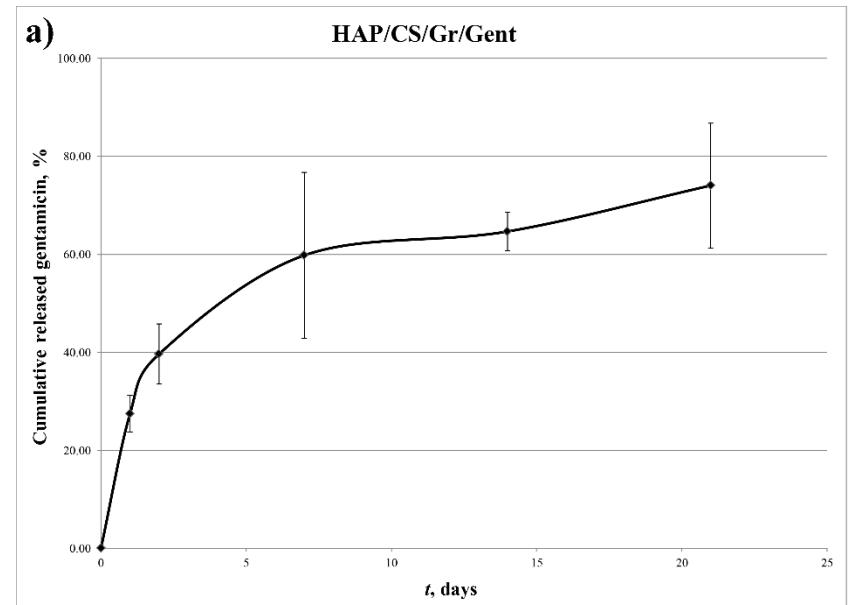
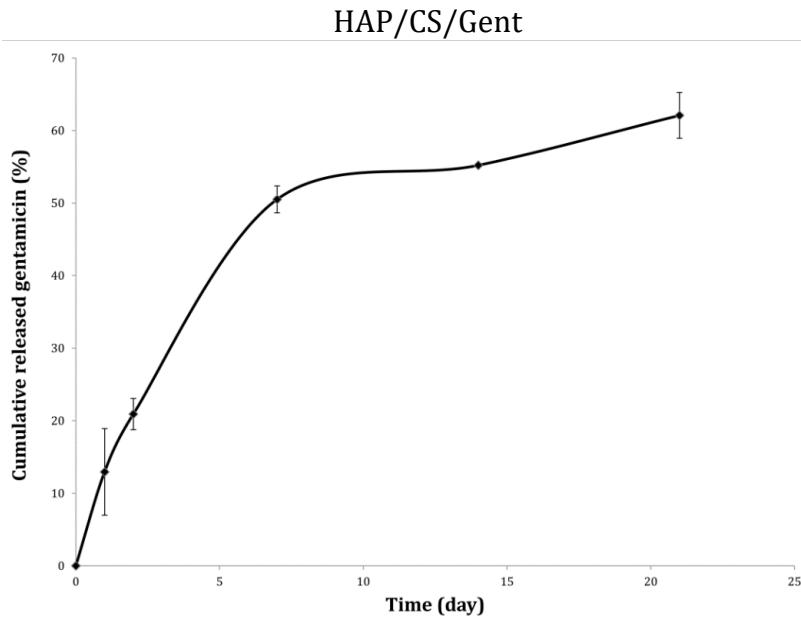
---

prevlaka	Tvrdoća, H	Redukovani modul elastičnosti, E_r
Ag/HAP/Gr	15.5±3.3	183.0±21.9
Ag/HAP	14.5 ±5.8	172.1±36.9

✓ Veća tvrdoća i veći modul elastičnosti Ag/HAP/Gr prevlake →
Gr poboljšava mehanička svojstva

PREVLAKE – OTPUŠTANJE GENTAMICINA

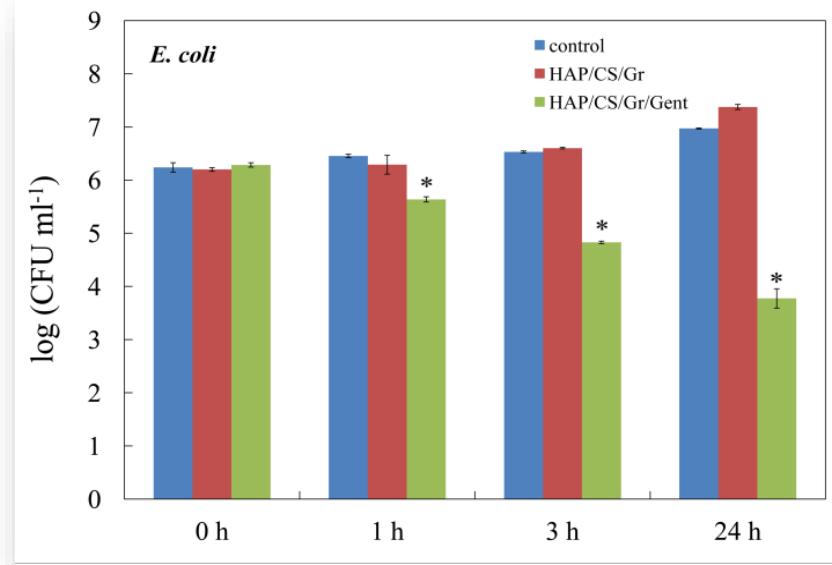
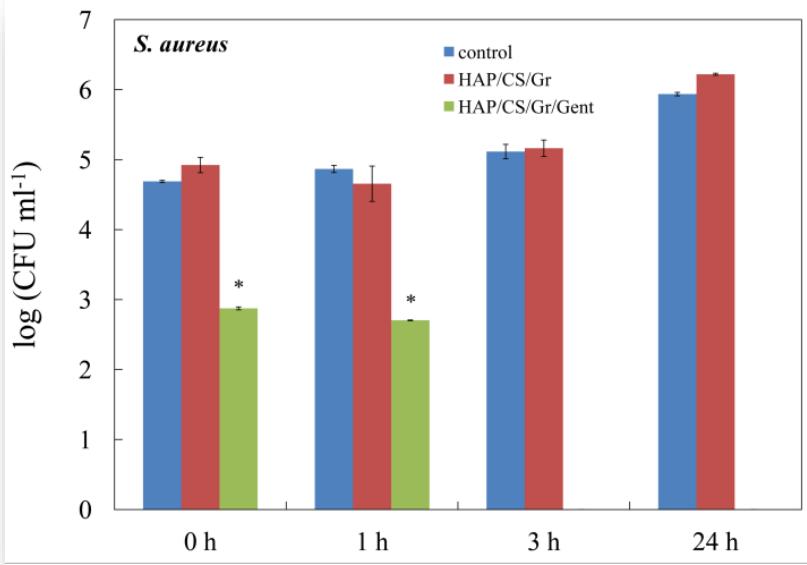
➤ HPLC-MS

✓ Naglo otpuštanje gentamicina u početnom periodu
– prevencija formiranja biofilma

PREVLAKE – ANTIBAKTERIJSKA AKTIVNOST

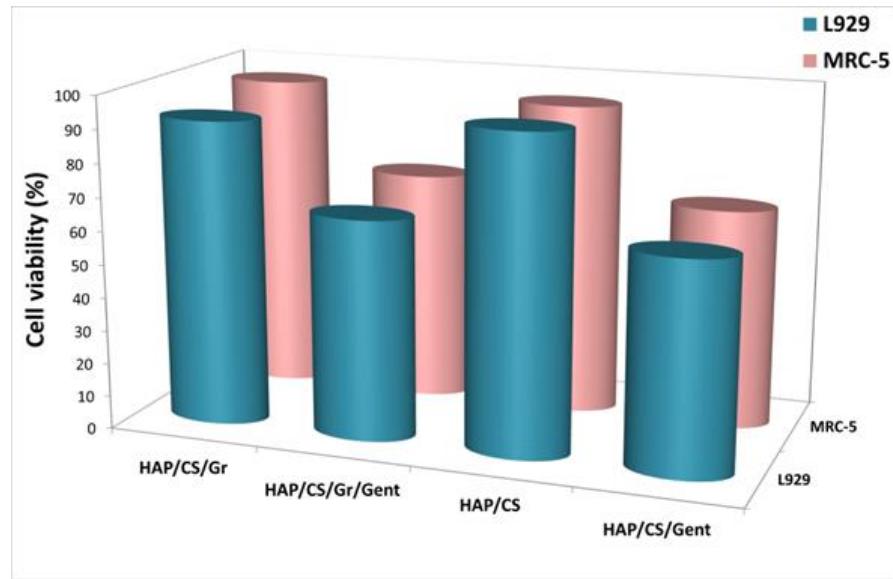
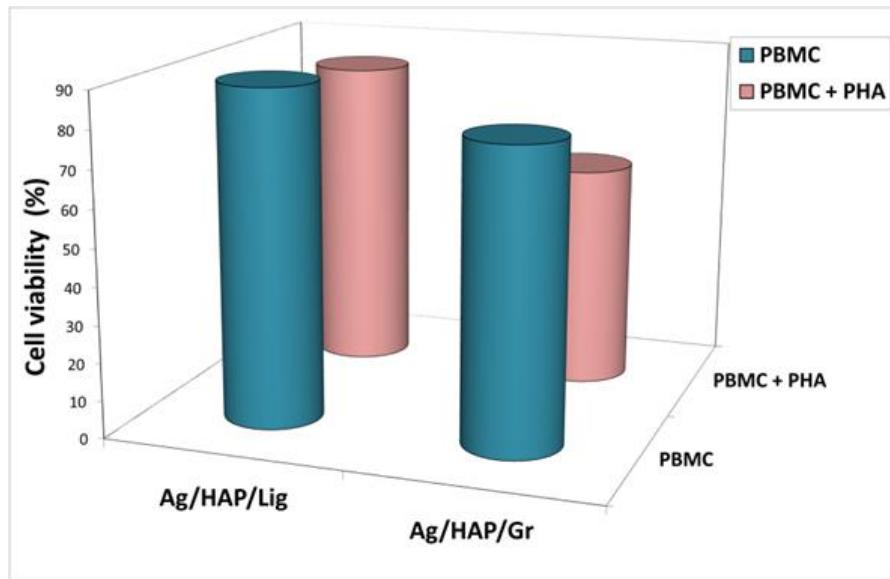
➤ Test u suspenziji

✓ *S. Aureus i E.coli* – potpuna redukcija bakterija, jak baktericidni efekat HAP/CS/Gent i HAP/CS/Gr/Gent prevlaka

PREVLAKE - CITOTOKSIČNOST

➤ MTT test

✓ Necitotoksične, biokompatibilne Ag/HAP/Lig, Ag/HAP/Gr, HAP/CS/Gent i HAP/CS/Gr/Gent prevlake prema humanim mononuklearnim ćelijama periferne krvi (PBMC), humanim fibroblastima pluća (MRC-5) i mišijim fibroblastima (L929)

Prog. Org. Coat. 83 (2015) 1-10.

Mater. Chem. Phys. 142 (2013) 521-530.

ACS Biomater. Sci. Eng. 4 (2018), 3994-4007.

J. Biomed. Mater. Res. A 108 (2020) 2175– 2189.

ZAKLJUČAK

- ❖ Primenom čistih, „zelenih“ elektrohemijskih tehnologija sintetisani su novi biomaterijali, netoksični, sa izraženom antibakterijskom aktivnošću i dobim mehaničkim svojstvima za medicinske primene:
  - ✓ **Biokeramičke bioaktivne prevlake na titanu sa srebrom Ag/HAP, Ag/HAP/Lig, Ag/HAP/Gr, i gentamicinom HAP/CS/Gent i HAP/CS/Gr/Gent za implantate koštanog tkiva**
  - ✓ **Polimerni hidrogelovi sa srebrom Ag/alginat, Ag/PVP, Ag/PVA, Ag/PVA/Gr, Ag/PVA/CS i Ag/PVA/CS/Gr za implantate mekih tkiva i obloge za rane**